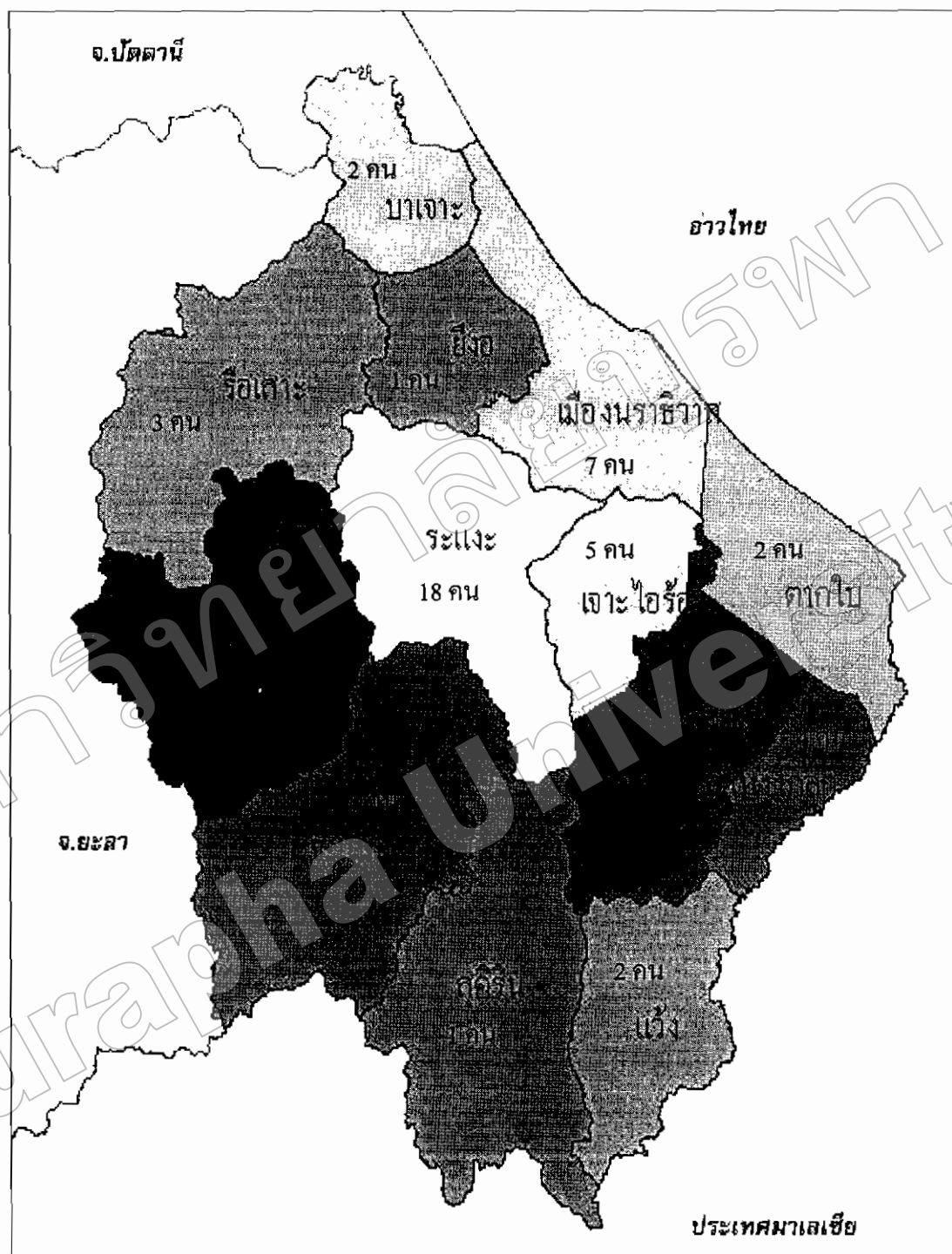

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านในจังหวัดนครราชสีมา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านในทั้ง 13 อำเภอของจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 ตัวอย่าง จาก 50 หลังคาเรือน ใช้รูปแบบการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Cross Sectional Survey Research) นำเสนอผลการศึกษาวีจยออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล
2. การคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง
3. ความเชื่อด้านสุขภาพ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงการกระจายผู้ป่วยโรคเรื้อนรายอำเภอของจังหวัดนราธิวาส

ข้อมูลส่วนบุคคล

จากการสำรวจข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สัมผัสโรคเรือนร่วมบ้านจำนวน 50 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.0) ที่เหลือเป็นเพศชาย (ร้อยละ 42.0) มีอายุต่ำสุด 15 ปี อายุ สูงสุด 85 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 35.6 ปี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-44 ปี (ร้อยละ 52.0) รองลงมา มีอายุ ระหว่าง 1-24 ปี (ร้อยละ 24.0) อายุระหว่าง 45-59 ปี (ร้อยละ 18.0) และอายุ 60 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 6.0) ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ (ร้อยละ 56.0) รองลงมา มีสถานภาพสมรสโสด (ร้อยละ 32.0) และมี สถานสมรสหม้าย/หย่า/แยก (ร้อยละ 12.0) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 34.0) รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 28.0) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 18.0) ระดับ ปริญญาตรี (ร้อยละ 8.0) ไม่ได้เรียน (ร้อยละ 6.0) ระดับอนุปริญญา (ร้อยละ 4.0) และระดับสูงกว่า ปริญญาตรี (ร้อยละ 2.0) มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 40.0) รองลงมา มีอาชีพงานบ้าน (ร้อยละ 20.0) ไม่ได้ ทำงาน (ร้อยละ 30.0) อาชีพค้าขาย (ร้อยละ 8.0) และอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 2.0) กระจายในทุก อำเภอของจังหวัดนราธิวาส โดยส่วนมากอยู่ในอำเภอระแงะ (ร้อยละ 32.0) รองลงมา อำเภอ สุไหงปาดี อำเภอเจาะไอร้อง (ร้อยละ 10.0) อำเภอบาเจาะ (ร้อยละ 8.0) อำเภอเรือเตาะ (ร้อยละ 6.0) อำเภอศรีสาคร อำเภอจะแนะ อำเภอแว้ง อำเภอดากใบ (ร้อยละ 4.0) และอำเภอช้างอ อำเภอสุคีริน (ร้อยละ 2.0) ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้สัมผัสโรคเรือนร่วมบ้านจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน) n = 50	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	42
หญิง	29	58
อายุ		
1 -24 ปี	12	24.0
25 - 44 ปี	26	52.0
45 - 59	9	18.0
60 ปีขึ้นไป	3	6.0
$\bar{X} = 35.6$ S.D. = 14.90 ต่ำสุด = 15 ปี สูงสุด = 85 ปี		
สถานภาพสมรส		
โสด	16	32.0
คู่	28	56.0
หย่า/แยกกันอยู่	6	12.0

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน) n = 50	ร้อยละ
การศึกษา		
ไม่ได้เรียน	3	6.0
ประถมศึกษา	17	34.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	14	28.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	9	18.0
อนุปริญญา	2	4.0
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	4	8.0
สูงกว่าปริญญาตรี	1	2.0
อาชีพ		
งานบ้าน	10	20.0
ค้าขาย	4	8.0
รับจ้าง	20	40.0
ราชการ	1	2.0
ไม่ได้งานทำ	15	30.0

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน) n = 50	ร้อยละ
ที่อยู่ (อำเภอ)		
บาเจาะ	4	8.0
ศรีสาคร	2	4.0
รีอเสาะ	3	6.0
เมือง	2	4.0
ระแงะ	16	32.0
จะแนะ	2	4.0
แว้ง	2	4.0
สุโหงโก-ลก	5	10.0
ตากใบ	2	4.0
สุโหงปาดี	5	10.0
เจาะไอร้อง	5	10.0
ขี้เหล็ก	1	2.0
สุคีริน	1	2.0

การคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง

จากการสำรวจการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคที่บ้าน พบว่าผู้สัมผัสโรคเรื้อนที่บ้านมีการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองโดยการสำรวจผิวหนังตนเองเพื่อตรวจดูรอยโรคเรื้อน (ร้อยละ 84.0) ไม่ได้สำรวจ (ร้อยละ 16.0) และพบว่าการปฏิบัติในการสำรวจผิวหนังตนเองเพื่อตรวจดูรอยโรคเรื้อน มีผู้ที่ปฏิบัติถูก (ร้อยละ 95.2) ยังมีผู้ที่ไม่ปฏิบัติ (ร้อยละ 4.8) ความสม่ำเสมอในการสำรวจผิวหนังตนเองเพื่อตรวจดูรอยโรคเรื้อน พบว่ามีการสำรวจสัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 30.0) รองลงมาเป็นการสำรวจเดือนละครั้ง (ร้อยละ 28.0) และสำรวจทุกวัน (ร้อยละ 26.0) ส่วนการทดสอบอาการชาหากมีรอยโรค พบว่ามีการทดสอบ และ ไม่มีการทดสอบเท่ากัน (ร้อยละ 50.0) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้สัมผัสโรคเรื้อนที่บ้านจำแนกตามการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง

การคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองเพื่อตรวจดูรอยโรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การสำรวจผิวหนังตนเองเพื่อตรวจดูรอยโรค (n = 50)		
สำรวจ	42	84.0
ไม่สำรวจ	8	16.0
การปฏิบัติในการสำรวจผิวหนังตนเอง (n = 42)		
ปฏิบัติถูก	40	95.2
ปฏิบัติไม่ถูก	2	4.8
ความสม่ำเสมอในการสำรวจผิวหนังตนเอง (n = 42)		
สำรวจทุกวัน	13	26.0
สำรวจสัปดาห์ละครั้ง	15	30.0
สำรวจเดือนละครั้ง	14	28.0
การทดสอบอาการชาหากมีรอยโรค (n = 50)		
ทดสอบ	25	50.0
ไม่ทดสอบ	25	50.0

ความเชื่อด้านสุขภาพ

1. การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคเรื้อน จากการสำรวจข้อมูลการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคเรื้อนของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน พบว่าผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านมีระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคเรื้อนในระดับปานกลาง (ร้อยละ 56.0) และมีระดับการรับรู้ในระดัสูง (ร้อยละ 44.0) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านจำแนกตามระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคเรื้อน

ระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปานกลาง (8.00 – 9.90 คะแนน)	28	56.0
สูง (9.91 – 12.00 คะแนน)	22	44.0
รวม	50	100.0

$\bar{X} = 9.34$ S.D. = 1.154   พิสัย = 8 – 12

2. การรับรู้ความรุนแรงของการเป็นโรคเรื้อน จากการสำรวจข้อมูลการรับรู้ความรุนแรงของการเป็นโรคเรื้อนของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน พบว่าผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านมีระดับการรับรู้ความรุนแรงของการเป็นโรคเรื้อนในระดับปานกลาง (ร้อยละ 56.0) และมีระดับการรับรู้ในระดัสูง (ร้อยละ 44.0) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านจำแนกตามระดับการรับรู้ความรุนแรงของการเป็นโรคเรื้อน

ระดับการรับรู้ความรุนแรงของการเป็นโรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปานกลาง (6.00 – 7.83 คะแนน)	28	56.0
สูง (7.84 – 9.00 คะแนน)	22	44.0
รวม	50	100.0

$\bar{X} = 7.40$ S.D. = .881   พิสัย = 6 – 9

3. การรับรู้ผลดีของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อน จากการสำรวจข้อมูลการรับรู้ผลดีของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อนของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน พบว่าผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านมีระดับการรับรู้ผลดีของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อนในระดับปานกลาง (ร้อยละ 52.0) และมีระดับการรับรู้ในระดับสูง (ร้อยละ 48.0) (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านจำแนกตามระดับการรับรู้ผลดีของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อน

ระดับการรับรู้ผลดีของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปานกลาง (6.00 – 7.79 คะแนน)	26	52.0
สูง (7.80 – 9.00 คะแนน)	24	48.0
รวม	50	100.0
$\bar{X} = 7.48$ S.D. = .646 พิสัย = 6 – 9		

4. การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อน จากการสำรวจข้อมูลการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อนของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน พบว่าผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านมีระดับการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อนในระดับสูง (ร้อยละ 82.0) และมีระดับการรับรู้ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 18.0) (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านจำแนกตามระดับการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อน

ระดับการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปานกลาง (3.00 – 7.57 คะแนน)	9	18.0
สูง (7.58 – 8.00 คะแนน)	41	82.0
รวม	50	100.0
$\bar{X} = 7.10$ S.D. = .974 พิสัย = 3 – 8		

จากการสำรวจข้อมูลการรับรู้โรคเรื้อนตามความเชื่อด้านสุขภาพในภาพรวม พบว่า ผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านมีระดับการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 52.0) และมีระดับการรับรู้ในระดับสูง (ร้อยละ 48.0) (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านจำแนกตามระดับการรับรู้โรคเรื้อนตามความเชื่อด้านสุขภาพในภาพรวม

ระดับการรับรู้โรคเรื้อนตามความเชื่อด้านสุขภาพ ในภาพรวม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปานกลาง (23.00 - 31.34 คะแนน)	26	52.0
สูง (31.35 - 36.00 คะแนน)	24	48.0
รวม	50	100.0
$\bar{X} = 29.92$ $S.D. = 2.863$ $\text{พิสัย} = 23 - 36$		

ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคเรื้อนกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน พบว่าการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคเรื้อนมีความสัมพันธ์กับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคเรื้อนกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง

ปัจจัยความเชื่อด้านสุขภาพ	ระดับพฤติกรรมการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง					
	ปานกลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคเรื้อน						
ปานกลาง	9	42.9	12	57.1	21	100.0
สูง	3	14.3	18	85.7	21	100.0
รวม	12	28.6	30	71.4	42	100.0
$\chi^2 = 4.200$		df = 1		P = 0.040		

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงของการเป็นโรคเรื้อนกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน พบว่าการรับรู้ความรุนแรงของการเป็นโรคเรื้อนมีความสัมพันธ์กับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงของการเป็นโรคเรื้อนกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง

ปัจจัยความเชื่อด้านสุขภาพ	ระดับพฤติกรรมการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง					
	ปานกลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การรับรู้ความรุนแรงของการเป็นโรคเรื้อน						
ปานกลาง	10	43.5	13	56.5	23	100.0
สูง	2	10.5	17	89.5	19	100.0
รวม	12	28.6	30	71.4	42	100.0
$\chi^2 = 5.536$		df = 1		P = 0.019		

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ผลดีของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อน กับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน พบว่าการรับรู้ผลดีของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อนมีความสัมพันธ์กับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ผลดีของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อนกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง

ปัจจัยความเชื่อด้านสุขภาพ	ระดับพฤติกรรมการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง					
	ปานกลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การรับรู้ผลดีของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อน						
ปานกลาง	9	45.0	11	55.0	20	100.0
สูง	3	13.6	19	86.4	22	100.0
รวม	12	28.6	30	71.4	42	100.0
$\chi^2 = 5.050$		df = 1	P = 0.025			

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อน กับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน พบว่าการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อนมีความสัมพันธ์กับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อนกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง

ปัจจัยความเชื่อด้านสุขภาพ	ระดับพฤติกรรมคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง					
	ปานกลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อน						
ปานกลาง	5	55.6	4	44.4	9	100.0
สูง	7	21.2	26	78.8	33	100.0
รวม	12	28.6	30	71.4	42	100.0

$$\chi^2 = 4.087 \quad df = 1 \quad P = 0.043$$

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ในภาพรวมของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อน กับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้าน พบว่าการรับรู้ในภาพรวมของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อนมีความสัมพันธ์กับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเองของผู้สัมผัสโรคเรื้อนร่วมบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ในภาพรวมของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อนกับการคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง

ปัจจัยความเชื่อด้านสุขภาพ	ระดับพฤติกรรมคัดกรองโรคเรื้อนด้วยตนเอง					
	ปานกลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การรับรู้ในภาพรวมของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเรื้อน						
ปานกลาง	10	47.6	11	52.4	21	100.0
สูง	2	9.5	19	90.0	21	100.0
รวม	12	28.6	30	71.4	42	100.0

$$\chi^2 = 7.467 \quad df = 1 \quad P = 0.006$$